

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์

พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำ เนื่องจากน้ำมัน พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมลพิษทางน้ำ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี วางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดการมลพิษทางน้ำ เนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำ เนื่องจากน้ำมัน พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“มลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์” หมายความว่า มลพิษที่เกิดจากการเททิ้งหรือการรั่วไหลของน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์ หรือการทิ้งสิ่งปนเปื้อนน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์ลงสู่ทะเลหรือลำน้ำอื่น

“การจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์” หมายความว่า การดำเนินการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์ และการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมจากมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์

“แผนปฏิบัติการ” หมายความว่า แผนป้องกันมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ แผนขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ และแผนฟื้นฟูสภาพแวดล้อมจากมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ ที่หน่วยปฏิบัติการจัดทำขึ้นโดยต้องสอดคล้องกับแผนจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ตามระเบียบนี้

“น้ำมัน” หมายความว่า น้ำมันดิบตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม แต่ไม่หมายความรวมถึงก๊าซธรรมชาติและก๊าซธรรมชาติเหลว

“เคมีภัณฑ์” หมายความว่า สารอันตรายหรือสารพิษที่รั่วไหลลงสู่ทะเลหรือลำน้ำอื่นแล้วก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตมนุษย์ ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม หรือเป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ

ให้อธิบดีกรมเจ้าท่าเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่า ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมเจ้าท่า ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของกองทัพเรือซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการทหารเรือ และข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล หน่วยงานละหนึ่งคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้ง แทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ และในกรณีนี้ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ข้อ ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) นายกรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

ข้อ ๘ องค์ประชุมและการประชุมของ กจน. ให้เป็นไปตามระเบียบที่ กจน. กำหนด

ข้อ ๙ ให้ กจน. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและจัดทำแผนจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์

(๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของหน่วยปฏิบัติการซึ่งเป็นหน่วยงานหลักตามแผนจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์

(๓) ควบคุมและกำกับดูแลการจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ

(๔) ติดตามและประเมินผลการจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ของหน่วยปฏิบัติการ

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินค่าใช้จ่ายในการขจัดคราบน้ำมันและเคมีภัณฑ์และค่าเสียหายที่เกิดจากมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์

(๖) ควบคุมการใช้จ่ายเงินที่หน่วยปฏิบัติการซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐได้รับบริจาคตามข้อ ๒๒

(๗) เสนอคณะรัฐมนตรีในการจ่ายเงินชดเชยความเสียหายให้แก่บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเนื่องจากการขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ตามแผนปฏิบัติการหรือตามการสั่งการของ กจน.

(๘) เร่งรัดและติดตามผลการดำเนินคดีเกี่ยวกับมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๑๐ ให้ กจน. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือตามที่ กจน. มอบหมาย

องค์ประชุมและการประชุมของคณะอนุกรรมการให้เป็นไปตามระเบียบที่ กจน. กำหนด

ข้อ ๑๑ ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินจำเป็นต้องขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์และไม่อาจจัดให้มีการประชุม กจน. ได้ ประธานกรรมการอาจใช้อำนาจตามข้อ ๙ (๓) แทน กจน. แล้วแจ้งให้ กจน. ทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๒ ในการประชุมหรือการปฏิบัติหน้าที่ กจน. อาจขอให้หน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่หน่วยปฏิบัติการตามข้อ ๑๗ ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมหรือขอให้บุคคลใดชี้แจงหรือแสดงความเห็นต่อ กจน. ได้

ข้อ ๑๓ แผนปฏิบัติการอย่างน้อยต้องประกอบด้วยเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดรายชื่อหน่วยปฏิบัติการตามข้อ ๑๗ เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ตามแผนปฏิบัติการ และในกรณีจำเป็นต้องมีหน่วยสนับสนุนเพื่อช่วยเหลือหน่วยงานหลัก ให้กำหนดหน่วยปฏิบัติการตามข้อ ๑๗ เป็นหน่วยสนับสนุน

(๒) กำหนดหน้าที่และอำนาจของหน่วยปฏิบัติการในการจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์และขอบเขตความรับผิดชอบของหน่วยปฏิบัติการแต่ละหน่วย โดยอาจกำหนดขั้นตอนและวิธีการที่หน่วยปฏิบัติการต้องดำเนินการไว้ด้วยก็ได้

(๓) กำหนดวิธีการติดต่อสื่อสารและการรับแจ้งเหตุ

(๔) การจัดหาอัตรากำลัง สถานที่ เครื่องมือ วัสดุ สารเคมี ยานพาหนะ และสิ่งอื่นที่จำเป็นในการจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์

(๕) กำหนดวิธีการจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์

(๖) กำหนดแนวทางการตรวจสอบและติดตามการจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์

(๗) การดำเนินการใดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์

ข้อ ๑๔ เมื่อ กจน. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของหน่วยปฏิบัติการแล้ว ให้หน่วยปฏิบัติการที่เป็นหน่วยงานหลักและหน่วยปฏิบัติการที่เป็นหน่วยสนับสนุนซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐจัดทำคำขอตั้งงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณต่อไป

ให้หน่วยปฏิบัติการที่เป็นหน่วยงานหลักและหน่วยปฏิบัติการที่เป็นหน่วยสนับสนุน ซึ่งมีใช้หน่วยงานของรัฐจัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายในการจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์เสนอต่อ กจน. เพื่อทราบ

ข้อ ๑๕ ค่าใช้จ่ายของหน่วยปฏิบัติการที่เป็นหน่วยงานหลักหรือหน่วยปฏิบัติการที่เป็นหน่วยสนับสนุนในการขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ซึ่งเป็นเหตุฉุกเฉินให้จ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกรมเจ้าท่าเมื่อสิ้นสุดภารกิจแล้ว

ข้อ ๑๖ ให้กรมเจ้าท่าปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของ กจน. และเป็นศูนย์ประสานงานในการขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์

ข้อ ๑๗ ให้หน่วยปฏิบัติการประกอบด้วยหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

(๑) กองทัพเรือ

(๒) กรมควบคุมมลพิษ

(๓) กรมเจ้าท่า

(๔) กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ

(๕) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๖) กรมท่าอากาศยาน

- (๗) กรมธุรกิจพลังงาน
- (๘) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๙) กรมศุลกากร
- (๑๐) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- (๑๑) กรมอุตุนิยมวิทยา
- (๑๒) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (๑๓) ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล
- (๑๔) การท่าเรือแห่งประเทศไทย
- (๑๕) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
- (๑๖) สมาคมนุรักษ์สภาพแวดล้อมของกลุ่มอุตสาหกรรมน้ำมัน
- (๑๗) หน่วยงานอื่นของรัฐหรือนิติบุคคลที่มีใช้หน่วยงานของรัฐ

ให้กำหนดรายชื่อหน่วยปฏิบัติการที่เป็นหน่วยงานหลักและหน่วยปฏิบัติการที่เป็นหน่วยสนับสนุนไว้ในแผนจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ด้วย

ข้อ ๑๘ ให้หน่วยปฏิบัติการที่เป็นหน่วยงานหลักตามแผนจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติด้วย

ข้อ ๑๙ ในการขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ในกรณีฉุกเฉินและการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม ให้หน่วยปฏิบัติการที่เป็นหน่วยงานหลักและหน่วยสนับสนุนดำเนินการตามแผนปฏิบัติการโดยเร็ว ในกรณีที่มีข้อขัดข้อง ให้เลขานุการ กจน. แจ้ง กจน. เพื่อพิจารณาโดยเร็ว

ข้อ ๒๐ ในการขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ในกรณีฉุกเฉินให้หน่วยปฏิบัติการตามข้อ ๑๗ แต่งตั้งข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่เข้าร่วมปฏิบัติงานกับศูนย์ประสานงานและรายงานผลการปฏิบัติการให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนด้านผู้เชี่ยวชาญ กำลังคน สถานที่ เครื่องมือ วัสดุ สารเคมี ยานพาหนะ และสิ่งอื่นที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการตามที่ศูนย์ประสานงานร้องขอ

ให้ศูนย์ประสานงานรายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการให้เลขานุการ กจน. ทราบทุกระยะ และให้เลขานุการ กจน. แจ้ง กจน. ทราบโดยเร็ว

เมื่อการขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ในกรณีฉุกเฉินตามวรรคหนึ่งสิ้นสุดลง ให้เลขานุการ กจน. จัดทำรายงานวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและ

เคมีภัณฑ์และการดำเนินการขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ของหน่วยปฏิบัติการตามข้อ ๑๗
เสนอต่อ กจน.

ข้อ ๒๑ ในการขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ในกรณีฉุกเฉินตามข้อ ๒๐
วรรคหนึ่ง ศูนย์ประสานงานอาจขอให้บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐช่วยเหลือหรือ
สนับสนุนด้านผู้เชี่ยวชาญ กำลังคน สถานที่ เครื่องมือ วัสดุ สารเคมี ยานพาหนะ และสิ่งอื่นที่จำเป็นได้

ให้หน่วยปฏิบัติการตามข้อ ๑๗ (๑๗) หรือบุคคลซึ่งช่วยเหลือหรือสนับสนุนในการขจัดมลพิษ
ทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ตามวรรคหนึ่ง ได้รับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นตามหลักเกณฑ์ที่ กจน.
กำหนดตามข้อ ๙ (๕)

ข้อ ๒๒ บรรดาเงินที่มีผู้มอบให้เพื่อใช้ในการจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและ
เคมีภัณฑ์ ให้หน่วยปฏิบัติการที่เป็นหน่วยงานของรัฐนำไปใช้เพื่อกิจการตามระเบียบนี้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง
เป็นรายได้แผ่นดิน

ข้อ ๒๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี